Svenska Dagbladet

Debatten om kriminalitet

”Att betala skatt har blivit valfritt”

Anders Björkenheim är specialist inom bolag som brottsverktyg och utbildare inom open source intelligence. Foto: Lotta Wittinger

Vi förlorar kampen mot den bolagiserade kriminaliteten genom en ovilja att ta ett helhetsgrepp. Att betala skatt blir då helt och hållet upp till din egen etik och moral, skriver Anders Björkenheim.

Publicerad 2026-01-25

DEBATT | KRIMINALITET

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

Om du skulle vilja sluta att betala skatt finns det ingen som kommer att hindra dig. Lösningen är att du bedriver den kriminella verksamheten via bolag.

Näringsförbud? Nej, det behöver du inte oroa dig över, det gäller bara i Sverige. Och det gäller i praktiken inte föreningar, kommanditbolag eller trossamfund. Ett näringsförbud kommer på intet sätt påverka din karriär inom ekonomisk brottslighet eller möjlighet att använda bolag som brottsverktyg – det är helt tandlöst.

Tänkte du dig att mjölka det offentliga så är det bara låta bulvaner lägga upp en rad med underentreprenörer som inte betalar skatter och avgifter. Det kan ju inte du rå för... När en underentreprenör är förbrukad och de anställda fått statlig lönegaranti så tar du nästa i raden. Bråkar någon offentlig upphandlare så kan du anlita jurister som kan hjälpa dig. Även andra möjliggörare inom professioner såsom revisorer, advokater finns att tillgå för rätt ”arvode”.

Den dagen bolagen går i konkurs har Sverige även ett system där man kan önska konkursförvaltare, ett system som föga förvånande gör att vissa konkursförvaltare är extra populära hos de kriminella. Seriösa konkursförvaltare får en löjligt låg summa när konkursboet saknar tillgångar och gör ofta inte mer än en rudimentär granskning innan arvodet är slut. Ännu svårare blir det såklart om bolagets bokföring har ”tappats bort” och styrelsemålvakter tillträtt. Styrelsemålvakter som du själv skapar genom att låta en baltisk hemlös person folkbokföra sig i Sverige. Personen i fråga får såklart åka tillbaka efter att personnummer och bankkonton är klara. Identiteten stannar i Sverige och den styr du enkelt på distans i vårt digitaliserade samhälle. Om du vill kan du även sända in falska kontrolluppgifter på personen för att den på pappret ska få en inkomst. Sätt sedan bolaget som du sänt in kontrolluppgiften ifrån i konkurs.

Men kommer inte användandet av styrelsemålvakter påverka din möjlighet att delta i nya offentliga upphandlingar? Nej, det behöver du inte oroa dig för. Snarare är det de seriösa företagarna som inte använder styrelsemålvakter och får personligt betalningsansvar efter en konkurs som utesluts.

Glöm inte att tiden är din vän, eftersom de flesta utredande myndigheter som kan sätta käppar i hjulet gör utredningen i efterhand. Ibland tar det så lång tid som 3-5 år efter att det misstänkta brottet har begåtts.

Behöver du ett nytt bolag? Inga konstigheter, även här finns aktörer som specialiserat sig på att ”fuskavveckla” seriösa bolag som de sedan säljer vidare till grov organiserad brottslighet. Här har myndigheterna i ärlighetens namn bekämpat verksamheten men fick vika ner sig när det i princip fastställdes att det inte är olagligt att sälja bolag till uppenbart kriminella.

Men om du blir utredd av våra myndigheter då? Oroa dig inte, ligger pengarna i bolaget är det nästintill säkert att du hinner flytta dem innan någon myndighet sätter käppar i hjulet och får för sig att beslagta dem. Som nödlösning är det bara att köpa en bil för slantarna du vill skydda och köra den över gränsen till valfritt land och sälja den där. Ett tu tre så undgås störande frågor från banker och myndigheter som lätt kan uppkomma när pengar flyttas över gränser.

Så händer då inte något positivt för att stoppa kriminaliteten? Jo, absolut.

Enskilda individer på alla nivåer inom det offentliga såväl som det privata kämpar som djur för hålla ordning och mota den organiserade brottsligheten från att få fäste, men de kämpar i motvind. Som exempel kan nämnas Bolagsverket som trots önskemål sedan många år tillbaka fortfarande inte har rätt att neka uppenbara målvakter som kliver in i bolagsstyrelser.

Vad behöver göras? Effektiva åtgärder måste kosta brottslingarna pengar, men vi måste även inse att det kommer leda till att lagliga företagare får det lite mer besvärligt. Vi får acceptera att det ska vara lagom enkelt att driva företag. Sex konkreta åtgärder skulle ge snabb konkret effekt:

1. Möjlighet att registrera och neka uppenbara målvakter från såväl bolagsstyrelser som innehavare av bankkonton.

2. Utökat näringsförbud som per automatik ska innefatta biträdesförbud.

3. Snabbspår för att myndigheterna ska kunna eliminera bolag som uppenbart används i kriminell verksamhet. Det duger inte att det som idag kan gå 1-2 år mellan att ett bolag sänder in en förfalskad årsredovisning och att de försätts i konkurs.

4. Laglig möjlighet att hindra individer och närmaste personkrets från att delta i offentliga upphandlingar om tidigare bolag har använt styrelsemålvakter.

5. Tiodubbla sanktionsavgiften vid upptäckten av personer utan arbetstillstånd. I de fall som företaget inte kan betala så ska beloppet automatiskt läggas på styrelsen som satt då brottet begicks.

6. Möjlighet att tillfälligt annullera alla e-legitimationer för individer som misstänks vara skapade identiteter tills de fysiskt inställt sig på ett skattekontor.

Vi förlorar kampen mot den bolagiserade kriminaliteten på walk over genom ren och skär naiviteten och en ovilja att ta ett helhetsgrepp.

Så välkommen till Sverige 2026. Att betala skatt är valfritt och numera helt och hållet upp till din egen etik och moral.

Anders Björkenheim
specialist inom bolag som brottsverktyg och utbildare inom open source intelligence

Vill du debattera? Klicka här för mer info.